

tu znajdziesz przestrzeń dla siebie

DIAGNOZA STRATEGICZNA
DO STRATEGII ROZWOJU
GMINY WŁADYSŁAWOWO 2030

- projekt do konsultacji społecznych -

DIAGNOZA STRATEGICZNA

Prezentowana diagnoza to analiza przygotowana na potrzeby opracowania strategii rozwoju gminy Władysławowo. Stanowi rozpoznanie jej obecnego stanu i sposobu funkcjonowania a także właściwych dla niej procesów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i instytucjonalnych. Diagnoza ma przedstawić również aktualny obraz gminy, ze wskazaniem jej mocnych i słabych stron oraz wyzwań, przed którymi stoi. Wnioski wyciągnięte z diagnozy pomogą w sformułowaniu celów strategicznych oraz kierunków rozwoju gminy.

Podczas prac diagnostycznych wzięto pod uwagę m.in.:

- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne wpływające obecnie oraz w przyszłości na rozwój gminy;
- specyfikę Władysławowa i pozostałych miejscowości gminy (sołectw) – Karwi, Ostrowa, Jastrzębiej Góry, Tupadeł, Rozewia, Chłapowa i Chałup oraz tego, jak wykorzystać tę różnorodność;
- wnioski z dotychczas realizowanych na terenie gminy Władysławowo działań strategicznych;
- bariery zidentyfikowane przy opracowywaniu strategii do 2020 r., które udało się zniwelować;
- potencjały gminy, które można wykorzystać.

Diagnoza została opracowana pod kątem wypracowanej wcześniej wizji gminy Władysławowo. Akcent postawiono przede wszystkim na trzy sfery – mieszkańców, przestrzeń i gospodarkę. Zastosowano bardzo szerokie podejście do obszarów, jakie poddano analizie. Nie wyczerpano jednak tematów, które dotyczą codziennego życia mieszkańców Władysławowa.

Bardzo ważne źródło informacji stanowiło również badanie opinii mieszkańców przeprowadzone w listopadzie 2020 r. W ramach tej analizy dokonano porównania sytuacji gminy Władysławowo do innych miejscowości nadmorskich o podobnej liczbie ludności (Puck, Ustka, Darłowo) oraz pełnionej przez nią funkcji portowej (Kołobrzeg, Świnoujście). Oparto się również na Raporcie o stanie gminy Władysławowo za 2019 rok.

Jeśli nie zaznaczono inaczej, posługiwano się danymi statystycznymi na 2019 rok, natomiast przy analizie dynamiki zjawisk wzięto pod uwagę przedział czasowy 2009-2019. Podstawowe źródło danych stanowił zasób Głównego Urzędu Statystycznego uzyskany poprzez portal: Bank Danych Lokalnych.

MIESZKAŃCY

Potencjał ludnościowy Władysławowa spada, głównie z uwagi na ujemne saldo migracji

Władysławowo jest drugą¹ pod względem liczby mieszkańców gminą miejsko-wiejską w powiecie puckim, którą zamieszkuje ponad 15 tys. mieszkańców. Od 2014 roku liczba mieszkańców gminy nie uległa drastycznym zmianom, dostrzegalny jest jednak spadek ich liczby. Od 2017 roku w gminie Władysławowo ubyło prawie stu mieszkańców. Miejscowością o najwyższej liczbie ludności jest Władysławowo, w którym mieszka ponad 65% ludności gminy². Co ciekawe, na przestrzeni ostatnich 30 lat **na znaczeniu i popularności zyskują sołectwa takie jak Karwia, Chłapowo czy Ostrowo**, gdzie przybyło 30-50% stałych mieszkańców, nie zaś sama miejscowość Władysławowo, których liczba mieszkańców jest stabilna³.

Przyrost naturalny gminy w ostatnim dziesięcioleciu był dodatni, a różnica między liczbą zgonów a liczbą urodzeń w 2019 roku wynosiła tylko 6 osób. W województwie pomorskim współczynnik dzietności nie przekracza 1,6, nie gwarantując tym samym prostej zastępowalności pokoleń. Zmienia się również wiek, w którym kobiety decydują się na dzieci. Obecnie w pomorskim kobiety najczęściej decydują się na dzieci mając 29 lat⁴. Na tle innych gmin porównywalnych do Władysławowa dodatnim przyrostem naturalnym może się również pochwalić miasto Puck (144).

Powodem spadającej liczby ludności gminy Władysławowo są przede wszystkim migracje oraz względnie stabilny przyrost naturalny (rys. 1). Według danych z meldunków w 2019 roku gminę opuściły o 52 osoby więcej, niż przyjechało. Ten niekorzystny bilans utrzymuje się od co najmniej ubiegłego dziesięciolecia (z wyjątkiem roku 2014, gdzie migracje, jak i przyrost naturalny były dodatnie). Powszechnie wiadomo jednak, że dane meldunkowe nie są najbardziej rzetelnym źródłem danych, a rzeczywista liczba mieszkańców gminy i ich aktualnego miejsca pobytu może być jeszcze bardziej niekorzystna. **Wyzwaniem w nadchodzących latach będzie zatrzymanie mieszkańców w gminie oraz pozyskanie nowych.** Podpowiedzią dla władz gminy mogą być tutaj wyniki przeprowadzonego w listopadzie 2020 r. badania ankietowego. Zdaniem respondentów na wybór miejsca do zamieszkania największy wpływ ma atrakcyjna praca (85,6% ankietowanych) oraz mieszkanie na dogodnych warunkach (42,8%).

Spółeczeństwo gminy starzeje się

Jeśli spojrzeć na ludność gminy Władysławowo z perspektywy ekonomicznych grup wieku najliczniejszą z nich stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Niemniej **ludność gminy starzeje się**, a udział osób w wieku poprodukcyjnym w całkowitej liczbie ludności rośnie. W 2009 roku ludzie starsi stanowili 12% mieszkańców gminy, a w 2019 roku było to już prawie 20%. Przy

1 1. Puck gm. wiejska - 26 699; 2. Władysławowo - 15 388; 3. Puck gm. miejska - 11 241.

2 L. ludności miejscowości Władysławowo – 9995; źródło: Raport o stanie Gminy Władysławowo 2019

3 Źródło: Studium

4 Co również ciekawe, częściej decydują się na dzieci w wieku 35, niż 24 lat.

stosunkowo stabilnej liczbie urodzeń oraz wspomnianym wcześniej migracjom, trend ten z dużym prawdopodobieństwem będzie postępował. Zmniejsza się również udział mieszkańców w wieku produkcyjnym (z 70 na 64%). Drugą grupę społeczną wskazywaną przez mieszkańców wymagającą szczególnej troski w nadchodzących latach stanowią seniorzy (zaraz po osobach z niepełnosprawnościami). Proces starzenia się społeczeństw Pucka, Darłowa i Ustki postąpił jeszcze dalej⁵, co potwierdzają ogólnopolskie prognozy.

Opiekę zdrowotną na poziomie specjalistycznym zapewnia obejmujący swym zasięgiem cały powiat pucki Szpital im. Franciszka Żaczka w Pucku. Na terenie samej gminy podstawowe usługi medyczne świadczą cztery Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej (trzy we Władysławowie i jeden w Jastrzębiej Górze). Dostęp do punktów aptecznych jest na tym samym poziomie od kilku lat, mieszkańcy mogą korzystać z 7 aptek. Dostęp do opieki zdrowotnej ocenili oni na średnim poziomie (ani dobrym, ani złym), wskazując, że to w szczególności seniorom brakuje zadowalających warunków ochrony zdrowia.

Beneficjentami świadczeń pomocy społecznej w 2019 roku było 341 osób, prawie 70 osób mniej niż w roku poprzednim. Zasiłek rodzinny, w roku 2019 pobierało 1421 osób w 587 rodzinach. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 111 rodzin. Na terenie gminy Władysławowo przebywa obecnie 8 osób bezdomnych.

Wiele atrakcji i możliwości spędzania wolnego czasu, ale przede wszystkim w sezonie

Wydarzenia kulturalne organizowane przez Centrum Kultury odbywają się całorocznie, głównie w czasie wakacji (koncerty i wydarzenia plenerowe). W gminie funkcjonuje również Miejska Biblioteka Publiczna we Władysławowie (w budynku urzędu) oraz jej filia w Karwi. O ile w sezonie letnim Władysławowo tętni życiem, m.in. dzięki Letniej Scenie Muzycznej (główniej imprezie muzycznej sezonu), seansom w plenerowym kinie, lunaparku przy ratuszu czy Ocean Parku, a od kilku lat również na letniej estradzie koncertowej w Jastrzębiej Górze, to poza sezonem możliwości jest dużo mniej. Spośród otwartych atrakcji odwiedzić można Muzeum Motyli założone w 1999 r., Oddział Muzeum Ziemi Puckiej (tzw. Hallerówkę – willę generała Józefa Hallera⁶), Błękitną Szkołę przy Nadmorskim Parku Krajobrazowym we Władysławowie⁷, a zimą skorzystać z jedyne w powiecie lodowiska.

Ofertę kulturową wzbogacają działania takich jednostek, jak kościół parafialny (koncerty organowe, festyny parafialne), Ośrodek Paleo (spotkania ze sztuką, kaszubska izba regionalna) oraz obiekty muzealne, takie jak Izba Pamięci Portu, Muzeum Iluzji, Muzeum Figur Woskowych, czy multimedialna wystawa Stowarzyszenia Północnokaszubskiej Lokalnej Grupy Rybackiej

⁵ Odpowiednio 24, 25 i 28% społeczeństwa tych miast to osoby w wieku poprodukcyjnym

⁶ Pełniącą obecnie funkcję Muzeum Generała Hallera

⁷ Prowadzącą działania z zakresu edukacji ekologicznej na bazie walorów Nadmorskiego Parku Krajobrazowego skierowane do dzieci, młodzieży i nauczycieli ze szkół, przedszkoli i świetlic środowiskowych itp. z województwa morskiego; źródło: <https://blekitnaszkola.npk.org.pl/>

„Praca Rybaka: jak, gdzie, czym” jak i galeria obrazó blizarium rozewskim "stodoła" obok latni morskiej.

Od kilku lat w gminie Władysławowo można uczyć się języka regionalnego - kaszubskiego. Podczas zajęć uczniowie poznają język, historię, sylwetki osób zasłużonych dla regionu, geografię oraz zabytki najbliższej okolicy. Nauka języka to nie tylko zajęcia w szkole, ale również wyjazdy terenowe na Kaszuby, udział w warsztatach związanych z rękodziełem oraz spotkania z twórcami ludowymi. Uczniowie chętnie prezentują nabyte umiejętności podczas zajęć w różnych konkursach recytatorskich czy konkursach pięknego czytania po kaszubsku. Występują również dla szerszej publiczności wystawiając jasełka w języku kaszubskim oraz organizując szkolną wieczornicę.

Centrum Kultury stara się wykorzystywać gminne obiekty do celów kulturalnych, często jednak dostępność i wyposażenie tych obiektów są niewystarczające. Sala konferencyjna nad halą sportową bywa udostępniana przez COS Cetniewo, podobnie jak sala gimnastyczna w Zespole Szkół nr 1 we Władysławowie czy w budynku szkoły w Jastrzębiej Górze. W obiektach tych brakuje jednak dedykowanych artystom przestrzeni do przygotowania się do występu (szatni), sceny czy odpowiedniego zacienienia (kotary). Poszczególne sołectwa borykają się również z ograniczeniami lokalowymi dla zapewnienia przestrzeni integracji mieszkańców oraz spotkań organizacji pozarządowych.

W gminie wyraźnie brakuje miejsca (budynku, przestrzeni) dedykowanego kulturze, które mogłoby pełnić różne funkcje, np. wystawiennicze i muzealne, koncertowe, taneczne, czy nawet mieścić kawiarnię. Wyraźnie wskazują na to sami mieszkańcy gminy, którzy zapytani o to, czego brakuje w ich gminie czy sołectwie wskazywali przede wszystkim na brak imprez kulturalnych poza sezonem i całorocznych atrakcji turystycznych. Akcentowali także brak kina oraz domu kultury.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów gminy jest niewątpliwie Centralny Ośrodek Sportu Cetniewo – Ośrodek Przygotowań Olimpijskich. Jako jeden z 6 rządowych ośrodków na terenie kraju jest wyspecjalizowany w szkoleniu sportowym kadry olimpijskiej i narodowej, zarówno seniorów, jak i juniorów. Trenują tam najlepsze polskie pływaczki synchroniczne, ciężarowcy, badmintoniści i tenisiści stołowi, ośrodek jest jednak również otwarty dla gości indywidualnych i grup. Do dyspozycji gości są m.in. stadion lekkoatletyczny, kryta pływalnia, boiska, hale sportowe, siłownia, korty tenisowe i SPA. Dostępność COS dla mieszkańców gminy jest jednak ograniczona i możliwa tylko wtedy, gdy obiektu nie wynajmują goście z kadr narodowych. Niestety, często lokalni trenerzy w ostatnim momencie dowiadują się, że obiekt jest zajęty, lub nagle wolny dla gminnych klubów, co utrudnia prowadzenie gminnych klubów sportowych.

Nauki pływania najmłodszy mieszkańcy mogą pobierać w TRI-SEA MEWA WŁADYSŁAWOWO - uczniowskim klubie sportowym działającym od kilkadziesiątu lat przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Konradm. Włodzimierza Steyera we Władysławowie. Klub jest członkiem między innymi Polskiego Związku Pływackiego, Polskiego Związku Płetwonurkowania, Polskiego Związku

Triathlonu, Polskiego Związku Pięcioboju Nowoczesnego. Prowadzi szkolenie w zakresie m.in. nauki pływania na wszystkich poziomach zaawansowania, pływania sportowego i finswimming (pływanie w płetwach i monoplęcie), triathlonu oraz żeglarstwa.

W gminie funkcjonuje 11 klubów sportowych mogących korzystać z kompleksu Stadionu Miejskiego we Władysławowie. Oprócz boiska trawiastego z trybunami dla 200 widzów, do dyspozycji są również boisko treningowe, kort tenisowy, tor dla rolkarzy i szatnie. Obiekt wymaga jednak kompleksowego remontu, od wspomnianych kortów, po tor i boisko oraz zwiększenia liczby miejsc na trybunach co najmniej o kolejne 100⁸. Z roku na rok Ośrodek Sportu i Rekreacji poszerza ofertę wydarzeń rekreacyjnych i sportowych o nowe wydarzenia – biegi, maratony, turnieje piłkarskie czy nordic walking. Lokalne kluby sportowe również podejmują szereg inicjatyw skierowanych do mieszkańców, organizując m.in. biegi przełajowe czy turnieje badmintonu.

Poziom zaangażowania społecznego mieszkańców jest na wysokim poziomie, kiedy stawką są gminne inwestycje i wybór lidera

Coraz częściej docenia się zaangażowanie mieszkańców i poczucie odpowiedzialności społecznej jako czynnik wpływający bardzo mocno na zarządzanie gminą. We Władysławowie od 2016 roku mieszkańcy mogą zdecydować, na co zostanie przeznaczona część gminnego budżetu. Wartość budżetu partycypacyjnego w 2020 roku wynosiła 350 tys. zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca to 22,7 zł, czyli niewiele mniej niż w Pucku (25,4) i Ustce (26,0). Na zgłoszone w budżecie projekty w ostatnich 3 latach głosuje ok. 13-14% mieszkańców uprawnionych do głosowania⁹. Prawie dwukrotnie mniejszą frekwencję odnotowano w Pucku (7,2%), natomiast w Ustce 17,8%¹⁰. W gminie Władysławowo pod głosowanie w 2020 roku poddane były 23 projekty, z czego realizacji w roku przyszłym doczeka się 7 z nich. Niemal wszystkie projekty do realizacji w ostatnich 3 latach mają charakter infrastrukturalny – mieszkańcy głosują na przedsięwzięcia zwiększające bezpieczeństwo (zarówno w ruchu drogowym, jak i wyposażające OPS w niezbędny sprzęt), na infrastrukturę sportową (park linowy, boisko) oraz doposażenie przestrzeni publicznych w place zabaw, witacze, stojaki rowerowe i stacje napraw. Zabrakło inicjatyw rozwijających aktywność społeczną, zarówno wśród zwycięskich projektów, jak i tych poddawanych głosowaniu.

Inaczej prezentuje się zaangażowanie mieszkańców, kiedy nie jest związane wyłącznie z zdobywaniem funduszy i inwestycjami. W regularnym roku nie będącym rokiem wyborczym (2020) w zebraniach wiejskich uczestniczy ok. 300 osób, natomiast w roku wyboru sołtysów (2019) zebrania zgromadziły ich ponad 1000. W zebraniach mieszkańców osiedli Władysławowa

⁸ Dla organizacji sparingów MKS Władysławowo grający obecnie w IV lidze (najwyżej notowana drużyna w powiecie) zgodnie z wymogami licencyjnymi PZPN wymagane jest minimum 300 miejsc na stadionowych trybunach

⁹ We Władysławowie do głosowania mogą przystąpić mieszkańcy, którzy w roku głosowania ukończą 10 rok życia
¹⁰ W 2020 r.; źródło: www.ustka.pl i www.miastopuck.pl

w 2019 roku uczestniczyły 324 osoby, a w roku kolejnym 173. Oznacza to, że regularnie w sprawy najbliższego otoczenia zaangażowało się jedynie 3% mieszkańców.

Frekwencja wyborcza w wyborach na burmistrza w 2018 roku wynosiła 57,51%¹¹. W drugiej turze wyborów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. aż 83,52%, co jest drugim wynikiem w powiecie puckim¹² oraz trzecim w województwie pomorskim¹³.

W gminie funkcjonuje ponad 50 organizacji pozarządowych¹⁴, które proponują różne wydarzenia integrujące mieszkańców, takich jak Sobótka, Dzień Dziecka, inscenizacje, turnieje, konkursy, jak i oferujące działania rozwojowe w formie zajęć czy warsztatów. Zaangażowanie mieszkańców wymaga stymulowania zarówno ze strony jednostek organizacyjnych gminy, jak i samych organizacji działających na jej terenie.

Potencjał administracyjny gminy jest bardzo wysoki, potrzeba lepszego zaplecza

Władysławowo jest siedzibą wielu instytucji i urzędów. Oprócz urzędu miejskiego zlokalizowanego w Domu Rybaka, w miejscowości znajdują się również Ośrodek Pomocy Społecznej, Rodzinny Dom Dziecka, straż miejska i komisariat policji, Placówka Straży Granicznej oraz Państwowej Straży Pożarnej, Kapitanat Portu Władysławowo i urząd pocztowy. Z punktu widzenia administracyjnego Władysławowo jest najważniejszą miejscowością gminy.

Budynek Urzędu Miejskiego we Władysławowie - objęty nadzorem Konserwatora Zabytków – jest obiektem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych (posiada windę). Dom Rybaka będący jednym z najstarszych budynków w mieście, wymaga ciągłych nakładów inwestycyjnych ze względu na jego stan techniczny. Muszą być one poniesione aby sprostać wymogom jakie stawiane są obiektom użyteczności publicznej w celu stworzenia bezpiecznych warunków pracy zatrudnionym pracownikom.

W przeciągu ostatnich kilku lat podjęto szereg prac związanych z rozbudową i modernizacją narzędzi IT wykorzystywanych do pracy w Urzędzie w celu sprawniejszego realizowania zadań spoczywających na samorządzie. Korzyści takich zmian służą zarówno usprawnieniu komunikacji z mieszkańcami oraz wydajniejszej pracy urzędników.

Z początkiem roku 2021 Urząd wprowadził usługę pn. „Mobilny Urzędnik” polegającą na obsłudze klientów poza siedzibą urzędu. Jest ona skierowana do mieszkańców gminy Władysławowo, którzy z powodu niepełnosprawności lub wieku doświadczają problemów z poruszaniem się w stopniu uniemożliwiającym im samodzielną wizytę w Urzędzie Miejskim we Władysławowie. Usługa ta jest również odpowiedzią na trwającą od 2020 r. pandemię COVID-

11 Więcej, niż w województwie pomorskim (55,80), ale mniej niż w powiecie puckim (59,03); źródło: pkw.gov.pl

12 Pierwsza lokata gmina Jastarnia, 87,45%; źródło: pkw.gov.pl

13 1. Krynica Morska 88,53, 2. Łeba 85,76; źródło: pkw.gov.pl

14 Źródło: Rejestr gminnych organizacji pozarządowych, <https://bip.wladyslawowo.pl/>

19 i ograniczenie możliwości przemieszczania się i kontaktu, dotyczącą zwłaszcza najbardziej wrażliwe grupy społeczne.

Urząd Miejski z roku na rok poszerza zakres współpracy z organizacjami pożytku publicznego. W 2019 r. przekazała ok. 224 tys. zł na dotacje celowe i małe granty – tj. o prawie 80 tys. zł więcej niż w roku 2018¹⁵. Urząd współpracuje z organizacjami przy realizacji zadań publicznych w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania, ochrony zdrowia oraz kultury i sztuki.

GOSPODARKA

Mieszkańcy żyją z oferowania noclegów turystom

Profil gospodarczy gminy Władysławowo jest mało zróżnicowany i ściśle **związany z działalnością turystyczną**. Wśród przedsiębiorstw zdecydowanie dominują podmioty gospodarki sekcji I, która obejmuje działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (rys. 2). Prawie 90% tych podmiotów zajmuje się jednak ściśle zakwaterowaniem – prowadzeniem hoteli, obiektów noclegowych oraz pól namiotowych i kempingowych. Do przodujących branż można zaliczyć również prowadzące działalność opartą o handel (G) oraz budownictwo (F).

Rybołówstwo w gminie opiera się o port rybacki we Władysławowie i cztery morskie przystanie rybackie: w Chłapowie, Karwi oraz dwie w Chałupach. Zauważa się zanik działalności przystani, w których łącznie stacjonuje ok. 5-6 łodzi rybackich. Mimo mało dominującej liczby, największe przedsiębiorstwa zlokalizowane we Władysławowie zajmują się przetwórstwem rybnym (SZKUNER, BMC, Rafa). W porcie we Władysławowie stacjonuje ok. 14 kutrów rybackich¹⁶. Zawód masarza i przetwórcy ryb jest jednym z najbardziej deficytowych w powiecie puckim ze względu na specyficzne warunki pracy, sezonowość i niskie zarobki¹⁷, dlatego zapotrzebowanie na pracowników uzupełniane jest przez cudzoziemców, głównie z Ukrainy i Mołdawii, nie zamieszkujących na stałe gminę Władysławowo. Ze względu na obecne trudności utrzymania się na rynku firm zajmujących się poławianiem ryb, we Władysławowie znajdują się (są zarejestrowane lub posiadają oddziały) firmy organizujące turystyczne morskie wyprawy połowowe dla wędkarzy, których łodzie stacjonują w porcie we Władysławowie. Niemniej z uwagi na spadek populacji ryb popularnych do połowu turystycznego, liczba firm oferujących takie usługi zmniejsza się (z 50 w 2015 r. do 45 w 2018 r.)¹⁸.

Według danych GUS, niemal 2 760 osób w gminie Władysławowo to osoby pracujące. Oznaczałoby to, że tylko 28% mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie znajduje zatrudnienie. Wynik ten wynika z metodologii Głównego Urzędu Statystycznego, który w

15 W sumie ok. 176 tys. zł na dotacje celowe i małe granty w 2018 r.; źródło: Sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi

16 Według systemu identyfikacji AIS – Automatic Identification System

17 Według Barometru zawodów w powiecie puckim; <https://barometrzwodow.pl/>

18 Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Władysławowo

statystykach dot. pracujących nie bierze pod uwagę podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących nie przekraczającej 9 osób oraz pracujących w rolnictwie w ramach indywidualnych gospodarstw. Ze względu na wypoczynkowy charakter gminy Władysławowo oraz dominację sektora turystycznego, małe przedsiębiorstwa stanowią dominującą gałąź gospodarki, dlatego statystyki te nie oddają rzeczywistego poziomu zatrudnienia w gminie Władysławowo.

Główny Urząd Statystyczny monitoruje jednak liczbę podmiotów gospodarczych prowadzących działalność. W gminie Władysławowo ich liczba sięga prawie 4 tysięcy, z czego 98,7% to podmioty zatrudniające do 9 osób¹⁹. Potwierdza to tezę, że w gminie dominują mali przedsiębiorcy prowadzący działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi i to oni stanowią trzon gospodarki Władysławowa.

Baza noclegowa stale się powiększa, zwłaszcza o domki letniskowe

Mieszkania w gminie Władysławowo pełnią trzy główne funkcje: przede wszystkim są miejscem prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na najmie krótkoterminowym i świadczeniu usług hotelarskich, najmie długoterminowym oraz służą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych jej mieszkańców. Szacuje się, że prawie połowa powierzchni użytkowej mieszkań w gminie pełni funkcję hotelarską²⁰. Rynek najmu długoterminowego jest bardzo ograniczony, a wynajmujący często muszą opuszczać kwatery na sezon, aby udostępnić je pod turystyczny wynajem krótkoterminowy. Wpływa to na migrowanie młodych mieszkańców do sąsiednich gmin, mniej uwarunkowanych turystyką.

Branża związana z zakwaterowaniem turystów kształtuje rynek przedsiębiorstw w gminie Władysławowo. Po kryzysie gospodarczym i widocznym spadku nowo rejestrowanych przedsiębiorstw oraz bardzo wysokiej liczbie przedsiębiorstw zamkniętych, od 2014 roku sytuacja na rynku gospodarczym w gminie wyraźnie się ustabilizowała (rys. 3). Liczba zakładanych działalności jest wyższa, niż liczba wyrejestrowanych, jednak z każdym rokiem mniej osób decyduje się na otwarciu własnego biznesu. Rynek usług noclegowych w gminie wyraźnie się nasyca – wobec 900 nowych obiektów świadczących takie usługi w 2009 roku, w ubiegłym roku otwarto niespełna 170.

Widocznej zmianie ulega również charakter proponowanej turystom bazy noclegowej. Duże wielofunkcyjne ośrodki oferujące również wyżywienie, baseny, tereny sportowe, ustępują miejsca letniskowym domkom lub prywatnym kwaterom zapewniającym wczasowiczom więcej prywatności. Wzrost zasobu mieszkaniowego w gminie widać wyraźnie w liczbach. Każdego roku rośnie liczba mieszkań, a ich przyrost jest zdecydowanie mocniejszy poza miejscowością Władysławowo, na obszarach wiejskich (jednak ich przyrost jest bardziej dynamiczny w

¹⁹ Liczba podmiotów gospodarczych w 2019 r.: 3 965; liczba podmiotów zatrudniających do 9 osób: 3 905

²⁰ Źródło: Studium

mieście)²¹. Rośnie również powierzchnia mieszkań oddanych do użytkowania (w mieście ponad trzykrotny wzrost powierzchni oddanych mieszkań porównując rok 2016 i 2019)²².

Baza noclegowa Władysławowa stale się zwiększa, od 2018 roku oferując miejsca w około 350 obiektach. Miejsca noclegowe oferowane są w pierwszej kolejności w pokojach gościnnych (30%), ośrodkach wczasowych (ok. 26%) oraz turystycznych kempingach i polach biwakowych (ok. 26%). Przy czym to właśnie kempingi i biwaki rozwijają się w gminie najbardziej dynamicznie. Ponad ¾ miejsc noclegowych funkcjonuje tylko w sezonie. W ostatnich latach prym wiodą domki letniskowe, które są najszybciej rozwijającą się i najbardziej popularną formą nowych inwestycji, szczególnie widoczna w Karwi, Ostrowie, Tupadłach i Chłapowie. Wyjątkowo niepokojącym zjawiskiem, zwłaszcza w sołectwie Karwia i Ostrowo jest niezgodna z miejscowym prawem ekspansja zabudowy i zagospodarowania o charakterze letniskowym, która prowadzi do degradacji krajobrazu oraz przyrody. Inwestycje monofunkcyjne, bez zaplecza rekreacyjnego czy gastronomicznego nie wpływają korzystnie na wydłużenie sezonu turystycznego i prowadzą do izolacji turystów.

Na lokalny rynek pracy i jakość życia mieszkańców silnie wpływa sezonowość

Istniejąca struktura prowadzonych działalności gospodarczych w gminie prowadzi do kilku bardzo istotnych dla planowania rozwoju gminy skutków. Dochody mieszkańców gminy Władysławowo kumulują się w miesiącach od wiosny do wczesnej jesieni, a w szczególności w okresie wakacyjnym. Oznacza to, że **jednym z najbardziej dotkliwych problemów gminy jest sezonowość. Rynek pracy w gminie odznacza się dużą niestabilnością. Brak atrakcyjnych ofert pracy** jest jedną z przyczyn często wskazywanych przez mieszkańców, zwłaszcza rodziny z dziećmi, jako hamulec rozwojowy gminy oraz największe wyzwanie, przed którym stoi Władysławowo w ciągu najbliższych 10 lat.

Natłok przyjezdnych w sezonie rodzi również szereg problemów związanych z nadużywaniem różnych zasobów, w tym środowiskowych i prowadzi m.in. do dewastacji walorów przyrodniczych, w które gmina Władysławowo obfituje. Z kolei brak użytkowników usług w sezonie zimowym sprawia, że utrudnione jest pozyskiwanie nowych inwestorów. Daje on jednak możliwość przeprowadzenia remontów, inwestycji oraz przygotowanie do powrotu wczasowiczów. W gminie nie utworzono dotąd forum współpracy między przedsiębiorcami. W opinii mieszkańców brakuje również odpowiedniej strategii dla rozwoju turystyki.

W badaniu skierowanym do mieszkańców zapytano także co stanowi największy problem w zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w gminie Władysławowo. Najczęściej wskazywano przestępczość turystów oraz wandalizm (77,5% odpowiedzi) a także uszkodzenia

21 Liczba mieszkań na 1000 ludności: obszar wiejski 2016 – 10,3; 2019 – 30,1; obszar miejski 2016 - 1,9; 2019 – 14,1

22 Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności: obszar wiejski 2016 - 1 720,7 m²; 2019 - 2 679,1 m²; obszar miejski: 2016 - 253,3 m²; 2019 - 931,7 m²

w przestrzeniach publicznych (58,4%). Niewątpliwie wynika to z wypoczynkowego charakteru gminy oraz dużą liczbą osób przyjezdnych nie przykładających wagi do cudzej lub publicznej własności.

Port morski we Władysławowie

Port we Władysławowie powstawał jako port rybacki, jednak na przestrzeni lat rozszerzał swoją działalność na nowe funkcje: turystyczną i przeładunkową. Wzajemne przenikanie się tych funkcji powoduje obecnie szereg problemów związanych z użytkowaniem przestrzeni portu. Dodatkowo port, ze względu na swoje parametry techniczne i częste spłykanie toru obejściowego przez piasek, może przyjmować statki o określonym maksymalnym zanurzeniu i długości. **Przed Portem Władysławowo rysują się jednak nowe szanse rozwojowe**, przede wszystkim związane ze stworzeniem zaplecza dla budowy i obsługi morskich farm wiatrowych (w założeniu bez naruszania obecnych możliwości portu w zakresie rybołówstwa i turystyki). Nie sposób bowiem nie zauważyć presji na dynamiczny rozwój morskiej energetyki wiatrowej w Polsce. Z jednej strony ukierunkowanie polityki Unii Europejskiej oraz wymagania dyrektywy OZE²³, z drugiej silny lobbing przedsiębiorstw energetycznych. U wybrzeża Morza Bałtyckiego wydano kilkanaście decyzji lokalizacyjnych morskich farm wiatrowych pomiędzy Ustką a Władysławowem dla przedsiębiorstw takich jak PKN ORLEN, PGE, czy POLENERGIA.

Rozbudowa portu możliwa jest dzięki rezerwie inwestycyjnej w jego otoczeniu i celowym niezabudowywaniu terenów przyległych do portu zabudową mieszkaniową czy turystyczną. Rozbudowa Portu wymaga ścisłej współpracy pomiędzy gminą, Urzędem Morskim w Gdyni, Kapitanatem Portu oraz Przedsiębiorstwem Szkuner. Do budowy farm wiatrowych dedykowanym portem ma być port w Gdyni, jednak w fazie eksploatacji (w latach 2025 – 2050 lub dłużej) wystarczające będą porty zlokalizowane w najbliższej odległości. Władysławowo, obok Ustki spełnia te kryteria w największym stopniu.

Port we Władysławowie ma predyspozycje funkcjonowania jako zaplecze dla portów morskich Gdańska i Gdyni, nie tylko w zakresie obsługi „offshore wind”, ale również do bycia portem przeładunkowym. Z racji swojego położenia może w szczególności wiele zyskać na uruchomieniu regularnej żeglugi wzdłuż szlaku E60. Według Instytutu Morskiego w Gdańsku, po modernizacji i rozbudowie Port Władysławowo może nawiązać współpracę z takimi portami jak: Ostenda, Vordingborg, Mukran, Wismar, Police, Kołobrzeg, Darłowo, Kaliningrad oraz innymi mniejszymi portami²⁴.

23 15% udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto do końca 2020 r.; W ramach realizacji ogólnounijnego celu na 2030 r. Polska deklaruje osiągnięcie do 2030 r. 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto; źródło: Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

24 Studium

Młodzież kształcona jest do pracy w branży turystycznej

Placówki systemu oświaty w gminie zlokalizowane są w Karwi, Jastrzębiej Górze, Chłapowie (szkoły podstawowe) i Władysławowie (szkoła podstawowa i zespół szkół). Co roku szkołę podstawową w gminie Władysławowo kończy około 160-170 absolwentów, natomiast technikum ok. 40-50 uczniów. Około 2/3 absolwentów szkół gimnazjalnych i podstawowych wybiera szkołę ponadpodstawową w innej gminie. Ze względu na stan techniczny budynku i rozwój miejscowości Tupadły, planowane jest przeniesienie placówki w Jastrzębiej Górze w południową część sołectwa.

W odpowiedzi na wypoczynkowy charakter gminy, we Władysławowie funkcjonuje technikum **kształcące uczniów w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik hotelarstwa**. W technikum prowadzone są lekcje nauki języka angielskiego i niemieckiego, w tym przygotowujące do pracy w danym zawodzie (tzw. nauki języka zawodowego). Zdawalność egzaminu zawodowego w technikum w 2019 roku była bardzo wysoka i wynosiła 98 %. Absolwenci lokalnych szkół w powiecie puckim uzupełniają zapotrzebowanie na pracowników w sektorze gastronomicznym i hotelarskim. Rozważając rozwój gospodarczy gminy, w tym rozwój portu morskiego w stronę obsługi „offshore” należy zastanowić się również nad ukierunkowaniem kształcenia młodzieży pod kątem tego sektora.

PRZESTRZEŃ

Władysławowo od lat jest jednym z najatrakcyjniejszych kurortów nadmorskich w kraju oraz metropolii Gdańsk-Gdynia-Sopot. Wpływ na taką popularność mają przede wszystkim niewątpliwe walory przyrodnicze gminy, a zwłaszcza długa (ponad 20 km) i szeroka (miejscami ponad 100 m) plaża nad otwartym morzem, malownicze krajobrazy oraz czyste powietrze. Obecne Władysławowo powstałe na skutek połączenia kilku małych miejscowości (dzisiejsze dzielnice miasta) nie wykształciło jednej centralnej, śródmiejskiej dzielnicy. W opinii części ankietowanych mieszkańców Władysławowo nie posiada centrum, jednak w większości wskazywano w szczególności ul. Hallera, Dom Rybaka (czyli ratusz) oraz okolice dworca kolejowego jako pełniące tę funkcję.

Walory krajobrazowe i położenie nad morzem są wyróżnikiem i wizytówką gminy

Przez całą szerokość gminy rozciąga się Nadmorski Park Krajobrazowy, jeden z pierwszy utworzonych parków w Polsce. Powierzchnia Parku w granicach gminy wynosi ok. 750 ha, jednak wliczając powierzchnię jego otuliny mającej chronić park przed oddziaływaniem człowieka, strefą ochronną objęta jest niemalże cała gmina. Skupia on na swojej powierzchni wszystkie typy wybrzeży charakterystyczne dla Południowego Bałtyku – klifowe (np. Klif Chłapowski i klif w Jastrzębiej Górze), wydmore (brzeg Półwyspu Helskiego od strony morza) oraz zalewowe (od strony Zatoki Puckiej). Wiąże się to również z występowaniem niezwykle

bogatej fauny i flory, a co za tym idzie dużej atrakcyjności turystycznej. Przez park na terenie gminy prowadzi interesujący szlak o długości ponad 28 km pozwalający zapoznać się z charakterystycznymi nadmorskimi krajobrazami. Oprócz istnienia parku teren gminy objęty jest również innymi formami ochrony przyrody mocno ograniczającymi ekspansję zabudowy oraz możliwości inwestycyjne.

Szerokie plaże, położenie u nasady Półwyspu Helskiego oraz urozmaicony krajobraz ściągają do gminy Władysławowo rzesze turystów. Gmina staje się również coraz popularniejsza wśród rowerzystów, na co z pewnością wpłynęła rozbudowywana sieć szlaków rowerowych. Na terenie Jastrzębiej Góry, Karwi, Rozewia i Władysławowa wytyczono ponad trzydzieści dwa kilometry tras o zróżnicowanym stopniu trudności przeznaczonych dla marszów Nordic Walking. Do dyspozycji spacerowiczów są również inne szlaki i ścieżki. Wydeptywanie i nadmierne użytkowanie terenów chronionych, zwłaszcza tych nadbrzeżnych, jest zjawiskiem niestety powszechnym. Dodatkową presję na środowisko wywierają również rozwijające się kempingi. Spacerowicze wydeptyują dzikie ścieżki, niszcząc przy tym roślinność, parkując w niedozwolonych miejscach oraz zaśmiecając teren.

Gmina ma problem z chaosem reklamowym

Jak większość turystycznych miejscowości, gmina Władysławowo nasycona jest reklamami – zarówno tymi dzikimi, sytuowanymi na ogrodzeniach i prywatnych posesjach, jak i krzykliwymi szyldami przeładowanymi informacjami. Już na wjeździe do miejscowości przy drodze wojewódzkiej 216 przyjezdnych witają bilbordy reklamujące hotele i pensjonaty, auta na wynajem, sklepy sportowe, punkt kulminacyjny osiągając na rondzie krzyżującym DW216 i 215, w okolicach dworca kolejowego, ul. Hallera, Błękitnej Armii i Morskiej. Problem z reklamami dotyczy również Jastrzębiej Góry, Karwi, Chłapowa, Ostrowa i innych miejscowości. Odpowiedzią na ten problem może być znana z Gdańska czy Sopotu tzw. uchwała krajobrazowa²⁵ regulująca zasady sytuowania tablic i urządzeń reklamowych na terenie gminy. Uporządkowanie przestrzeni gminy popierają sami mieszkańcy. Ponad połowa ankietowanych uważa, że liczba reklam w gminie jest zbyt duża i powinno ograniczyć się ich występowanie.

Popularność inwestycyjna gminy a ład przestrzenny

Gmina posiada wiele atrakcyjnych gruntów pod zabudowę hotelową. W ostatnich latach wyraźnie widać rozwój infrastruktury noclegowej, w szczególności domków letniskowych i szeregowców na wynajem. W przestrzeni gminy zaczynają pojawiać się również wysokiej klasy hotele. Deweloperzy uzupełniają istniejącą zabudowę budynkami o nowoczesnej architekturze,

²⁵ Inaczej: uchwała w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, zgodnie z art. 37a. ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471. 378, z 2021 r. poz. 11.)

co zwiększa różnorodność występujących w gminie zabudowań i może powodować wrażenie chaosu przestrzennego.

Ponad 70% powierzchni gminy objętych jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego²⁶. Dla porównania, Ustka objęta planami 15,4% powierzchni miasta, a zdecydowanie mniejsze powierzchniowo miasto Puck aż 99,4%. Plany posiadają szczegółowe zapisy dot. m.in. ograniczenia wysokości zabudowy, rodzaju i kolorystyki dachów, czy regulowania kolorystyki elewacji (stosowania stonowanych kolorów, np. beżów, czerni, bieli, szarości). Mimo szczegółowych zapisów i ograniczeń ujętych w miejscowych planach, na terenie gminy pojawia się również zabudowa niezgodna z prawem miejscowym, w tym na terenach wyłączonych z zabudowy.

Jakość przestrzeni publicznych stopniowo ulega poprawie

W ostatnich latach w gminnych miejscowościach zaszły zmiany w miejscach publicznych. Bez wątplenia przestrzenie publiczne służące zarówno mieszkańcom, jak i przyjezdnym integrujące lokalną społeczność i zachęcające do spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu zwiększą atrakcyjność zarówno miasta, jak i okolicznych sołectw. W samym Władysławowie modernizację przeszła ul. Hallera, na której pojawiły się nowe nasadzenia, szeroki chodnik i mała architektura. W deptak zamieniła się również ul. Hryniewickiego z dolnym fragmentem ul. Morskiej chętnie wykorzystywany przez spacerowiczów, przy której powstał rekreacyjny skwer. Równolegle do niej biegnie Aleja Gwiazd Sportu uważana przez mieszkańców za jedną z wizytówek miasta. Zmieniono również organizację ruchu, zmodernizowano nawierzchnię ul. Hryniewickiego, na której pojawiły się również nowe nasadzenia i publiczna toaleta przy zejściu na plażę. Na osiedlu Szotland pojawił się Skwer nad Zatoką, a w Hallerowie skwer Generała Hallera. W Karwi powstał skwer przy ul. Wojska Polskiego wraz z toaletą publiczną, w Ostrowie skwer przy ul. Bielawskiej, w Cetniewie przy ul. Jachtowej, w Chałupach – Skwer im. Zbigniewa Wodeckiego, a w Jastrzębiej Górze zmodernizowano ul. Obrońców Westerplatte.

Z pewnością należy podtrzymać dotychczasowe działania gminy i dalej kreować zintegrowane przestrzenie publiczne, biorąc również pod uwagę wymiar ekologiczny takich inwestycji. Oprócz zachęcania mieszkańców i turystów do spacerowania, przestrzeń zieleni powinna również pełnić funkcje retencyjne, wzbogacania bioróżnorodności i zacieniania.

Zatoka Pucka czeka na ośrodek żeglarski i przystań

Płytką i wietrzną Zatoką Pucką w okolicach Chałup sprawa, że jest to jedno z najlepszych miejsc do uprawiania sportów wodnych. Od wielu lat z jej wód bardzo chętnie korzystają miłośnicy

²⁶ dokładnie 70,9%, Źródło: Bank Danych Lokalnych, 2020

windsurfingu i kitesurfingu oraz żeglugi. Chałupy, rozpoznawalne na skalę europejską co roku są odwiedzane przez tysiące turystów lubujących się w aktywnym wypoczynku.

Możliwość korzystania z przestrzeni Zatoki Puckiej od strony osiedla Szotland jest od wielu lat kwestią nierozstrzygniętą i powracającą w debacie publicznej. Przez objęcie rezerwatem obszaru Słonych Łąk oraz obszarem Natura 2000²⁷, mimo planów na budowę ośrodka żeglarskiego nad tym akwenem, w tym pomostu pływającego oraz zaplecza technicznego (drogi, place, parkingi, wiaty), przedsięwzięcia nie udało się zrealizować, a Władysławowo nadal jest pozbawione swobodnego dostępu do Zatoki od strony miasta. Na rozbudowę czeka również pomost i przystań rybacka w Chałupach.

Rośnie zainteresowanie Słonymi Łąkami, zwłaszcza ze strony przyrodników i ornitologów

Rezerwat Słone Łąki jest bez wątpienia unikatowym siedliskiem na skalę kraju, na terenie którego można napotkać wiele gatunków ptaków i roślin. Znajdziemy tam miejsca lęgowe ptaków zasiedlających zbiorowiska halofilne (występujących na gruntach mocno zasolonych), jak i migrujących, zatrzymujących się na Słonych Łąkach tylko przelotem. Na terenie rezerwatu znajduje się obecnie jedna kładka edukacyjna na wysokości Skweru nad Zatoką. Aby zachować równowagę teren rezerwatu jest regularnie koszony oraz wykorzystywany jako pastwisko. Miejsce to cieszy się rosnącym zainteresowaniem pasjonatów przyrody, którzy na własną rękę lub za pośrednictwem klubów organizują wycieczki ornitologiczne. Słone Łąki odznaczają również występujące wczesną wiosną oraz latem o poranku mgły posiadające właściwości lecznicze, nadające temu miejscu charakter naturalnego SPA.

Oprócz rezerwatu Słone Łąki na terenie gminy wyznaczono jeszcze trzy takie formy ochrony charakteryzujące się unikatowym krajobrazem: Dolina Chłapowska, Bielawa i Przylądek Rozewski. Rezerwat Dolina Chłapowska obejmuje erozyjną dolinę nadmorską prowadzącą ku wybrzeżu Morza Bałtyckiego przez charakterystyczną roślinność. Rezerwat Bielawa chroni torfowiska oraz jej roślinność stanowiącą ostoję ptactwa wodno-błotnego. Rezerwat Przylądek Rozewski obejmuje ochroną fragment wybrzeża klifowego porośniętego lasem mieszanym. Na terenach chronionych wskazane jest prowadzenie działań mających na celu ochronę gatunków i siedlisk przed niepożądanym oddziaływaniem niekontrolowanej turystyki nadmorskiej, po uzgodnieniu z organami i jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ochroną przyrody i jej obszarami.

Gospodarka komunalna i walka o jakość powietrza

Z oczyszczalni ścieków korzysta ponad 97% ludności gminy, duży problem stanowi jednak odprowadzanie wody deszczowej. Niekontrolowane wody opadowe i roztopowe często

²⁷ Zarówno ze względu na obszary siedliskowe (Zatoka Pucka i Półwysep Helski), jak i ptasie (Zatoka Pucka);
źródło: Geoserwis GDOŚ <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

doprowadzają do zalewania dróg, w tym centrum Władysławowa, ale przede wszystkim do degradacji przybrzeżnych terenów chronionych. Sieć kanalizacji deszczowej wymaga rozbudowy i modernizacji - budowy zbiorników retencyjnych oraz kolektorów kanalizacji deszczowej. Bez tych inwestycji nie będzie możliwości podłączenia nowych terenów zurbanizowanych do sieci oraz rozbudowy infrastruktury drogowej. W częściowym rozwiązaniu tego problemu mogą pomóc indywidualne systemy gospodarowania wodą opadową na prywatnych posesjach oraz inne instalacje z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury. Korzyści w stosowaniu tego typu rozwiązań są obustronne, bo oprócz odciążenia systemu zgromadzona woda opadowa może podłużyć np. do podlewania trawników i ogrodów, zmniejszając zużycie zasobów wód podziemnych.

Mimo względnie czystego powietrza, gmina, podobnie jak wiele sąsiednich samorządów, ma problem z prywatnymi źródłami ogrzewania zanieczyszczającymi powietrze. W ostatnim czasie szkolenie oraz niezbędny sprzęt otrzymali funkcjonariusze straży miejskiej zobligowani do monitorowania, czym mieszkańcy gminy palą w piecach. Biorąc pod uwagę przyjętą przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwałę antysmogową oraz zapisy programów ochrony powietrza dla województwa pomorskiego²⁸ konieczny będzie większy nacisk na wymianę źródeł ogrzewania na bardziej ekologiczne.

Infrastruktura rowerowa cały czas rozbudowywana

Od 2019 roku obszar miasta Władysławowo znalazł się w strefie funkcjonowania Systemu Roweru Metropolitalnego "MEVO". Po rozwiązaniu umowy z operatorem pod koniec 2019 roku podjęto prace nad nową koncepcją funkcjonowania systemu, tzw. MEVO 2.0. Obecnie w gminie zlokalizowano 4 stacje MEVO przeznaczone pod 44 rowery. Jednak rower metropolitalny to jedynie uzupełnienie infrastruktury rowerowej, którą władze gminy rozwijają z każdym rokiem.

Po niewielkim fragmencie granicy Gminy Władysławowo, na południe od Karwi, biegnie szlak rowerowy R-10 „Wokół Morza Bałtyckiego” lub „Hanzeatycka Trasa Rowerowa”, prowadząca m.in. przez gminy Krokowa, Władysławowo i Puck.²⁹ Przez gminę od Karwię po Mierzeję Helską prowadzi regionalna trasa rowerowa nr 112.

Duże natężenie ruchu samochodowego na drogach nr 215 i 216 powoduje częste zatory

Kręgosłupem transportu drogowego we Władysławowie są drogi wojewódzkie nr 215 (Władysławowo-Sulicice) oraz nr 216 (Reda-Władysławowo-Hel) prowadzące do miejscowości położonych na zachód od Władysławowa (w stronę Jastrzębiej Góry, Karwi, Ostrowa) oraz w kierunku Półwyspu Helskiego. **Szczególnie duże natężenie** na tych drogach występuje w czasie wzmożonego ruchu turystycznego, czyli w sezonie letnim oraz w okresach dogodnych do uprawiania sportów wodnych. Wiele elementów infrastruktury drogowej miasta nie jest jednak

²⁸ <https://bip.pomorskie.eu/m,505,uchwaly-antysmogowe.html>,

²⁹ Szlak ten na terenie województwa pokrywa się w z szlakiem R-13 (EuroVelo 13) Szlakiem Żelaznej Kurtyny;
źródło: Studium

przystosowanych do tak dużej intensywności ruchu samochodowego, co powoduje częste zatory. Newralgicznym miejscem układu drogowego miasta jest małe rondo we Władysławowie, na którym zbiegają się drogi wojewódzkie nr 215 oraz 216. Zatory powoduje szereg czynników, m.in.: kierowcy szukający miejsc parkingowych i zjazdów z głównych dróg na posesje i parkingi, przejazd kolejowy przez linię nr 213 Reda-Hel na drodze nr 215, a przede wszystkim sam układ lokalnych dróg w gminie i brak alternatywnych powiązań drogowych z Jastrzębią Górą i Karwią. Wzmożony ruch turystyczny, oprócz powodowania problemów komunikacyjnych, bywa również uciążliwy dla mieszkańców gminy w szeregu innych aktywności dnia codziennego, takich jak zakupy czy spędzanie wolnego czasu.

Szansą na odciążenie układu drogowego gminy jest budowa węzła integracyjnego i obwodnicy

Rozwiązanie problemów komunikacyjnych Półwyspu Helskiego (niewątpliwie jeden z najbardziej palących punktów na mapie regionu), jest na wokandzie od wielu lat. Powstało wiele opracowań rangi strategicznej bądź koncepcyjno-projektowej z różnych inicjatyw³⁰, zarówno samorządowej, jak i spółki PKP PLK. W wielu przypadkach rozważa się budowę węzła integracyjnego we Władysławowie jako kluczowego punktu przesiadkowego, co pozwoli na zredukowanie liczby samochodów osobowych wjeżdżających na Półwysep Hel, ale również zwiększy rangę regionalnego transportu kolejowego. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 213 Reda – Hel ze stacją kolejową oraz dwoma przystankami kolejowymi: Władysławowo Port i Chałupy.

Rozwiązanie problemu komunikacyjnego Władysławowa w oparciu o węzeł integracyjny wymaga jednak obudowania gminy w cały system transportu zbiorowego obsługujący ruch turystyczny i zachęcający do korzystania z tej formy podróżowania. Aby ta koncepcja miała szanse wdrożenia z sukcesem, niezbędne jest przede wszystkim zapewnienie komfortu podróży i sprawnej przesiadki z samochodu osobowego na kolej, autobusy, minibusy czy na rowery oraz możliwość bezpiecznego pozostawienia pojazdu na parking. Planowana jest również modernizacja linii kolejowej nr 213, jej elektryfikacja, budowa mijanek oraz nowych przystanków kolejowych - Władysławowo Południe oraz Chałupy Kemping.

Drugą inwestycją mogącą zmniejszyć ruch samochodowy we Władysławowie jest budowa południowo-zachodniej obwodnicy Władysławowa, której potrzebę władze gminy widzą już od 2002 roku. Budowa obwodnicy Władysławowa i Jastrzębiej Góry w ciągu drogi nr 215 ma wyprowadzić ruch tranzytowy poza obszar miasta zredukować uciążliwość ruchu drogowego we Władysławowie, Chłapowie, Rozewiu i Jastrzębiej Górze. Sama budowa obwodnicy Władysławowa nie rozwiąże problemu zatłoczeniem ruchem miasta, nadal bowiem zatłoczone pozostanie jedyne połączenie drogowe na Hel (nr 216). Dopiero połączenie tych dwóch opcji,

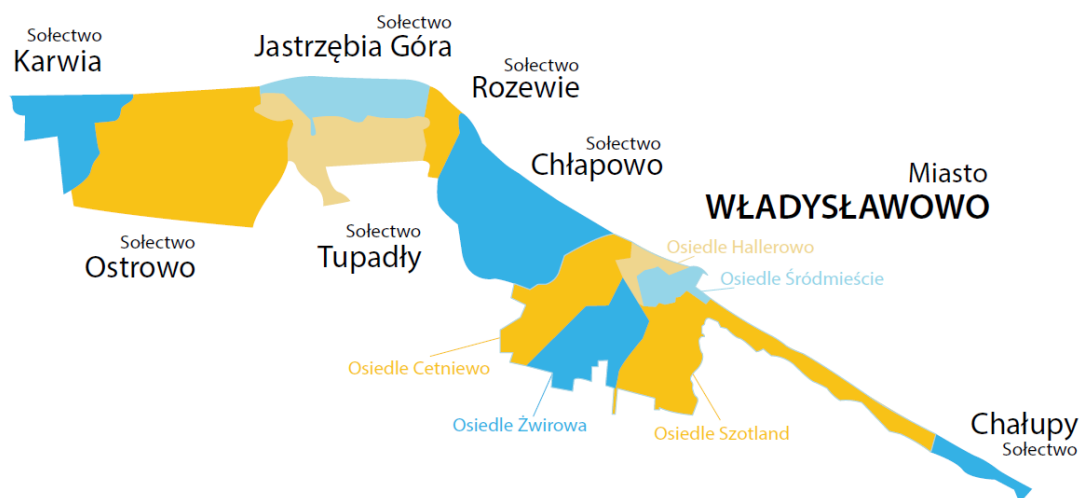
30 m.in. Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego pt. „Koncepcja obsługi transportowej Półwyspu Helskiego” 2018 czy też „Studium wykonalności dla poprawy przepustowości na linii nr 213 Reda – Hel” (kolejowej).

tj. budowa obwodnicy oraz węzła integracyjnego ma szansę przynieść najlepsze efekty dla poprawy warunków ruchu drogowego³¹.

Rozwój portu we Władysławowie również wymusi szereg inwestycji transportowych. Przemodelowania układu komunikacyjnego miasta wymagać będzie również wspomniana wcześniej rozbudowa portu we Władysławowie, przede wszystkim dróg dojazdowych, torów kolejowych i przestrzeni magazynowych. Aby zminimalizować uciążliwości dla wzmożonego ruchu transportowego, zarówno w trakcie budowy samego portu, jaki i późniejszego jego funkcjonowania, konieczna jest rozbudowa układu drogowego zapewniającego dojazd do wschodniej części terenów Portu.

31 zgodnie z przeprowadzonymi analizami inżynierskimi w ramach opracowania „Dokumentacja doradcza w postaci analizy – koncepcji – kosztorysu dla wskazanych rozwiązań komunikacyjnych w mieście Władysławowo Etap II. Koncepcja przebudowy istniejącego, małego ronda we Władysławowie na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 215 i 216 z uwzględnieniem potrzeb ruchu sezonowego” 2016

Charakterystyka poszczególnych sołectw

KARWIA

Powierzchnia: 240 ha

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
992 – 1 046

Dominująca funkcja: turystyczna, przyrodnicza i krajobrazowa, mieszkaniowa

Infrastruktura: szkoła podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym, kompleks sportowy i boisko ORLIK, poczta, filia biblioteki publicznej, OSP, kościół rzymsko-katolicki, 2 kąpieliska strzeżone

Karwię odznaczają piękne plaże, jedne z najbardziej docenianych przez turystów przez ich szerokość i drobny biały piasek. Zabudowa Karwi jest niska, przeważają w niej obiekty usługowe oraz domki letniskowe, kwatery prywatne i pensjonaty. Centrum miejscowości stanowi skwer z fontanną i placem zabaw przy ul. Kolorowej. Najstarsza część wsi objęta jest ochroną konserwatorską ze względu na ruralistyczny układ oraz charakterystyczną zabudowę tzw. domu pomorskiego. Od północy wieś graniczy z szerokim pasem wydm nadmorskich porośniętych sosnowym lasem. Miejscowość jest szczególnie atrakcyjna dla rodzin z dziećmi i dla osób ceniących spokojny wypoczynek. Znajdziemy w niej również piekarnię i cukiernię. Z Karwi do Jastrzębiej Góry prowadzi również kilka tras nordic walking. W ostatnich latach poprawie uległa infrastruktura drogowa i parkingowa, zwłaszcza w ciągu ul. Wojska Polskiego (215). Ciąg drogi nr 215 (Wojska Polskiego - Kopernika) charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu w sezonie letnim.

Znaczną część sołectwa, na południe od wsi Karwia, stanowią obszary podmokłe. Mimo wstępowania podmokłych łąk postępuje presja zagospodarowania obiektami takimi jak domki letniskowe i przyczepy kempingowe oraz użytkowanie tych terenów niezgodnie z

przeznaczeniem (głównie w części południowo-zachodniej i zachodniej).

W Karwi znajdują się również dwa kanały melioracyjne oraz stacja pomp przy wale przeciwpowodziowym rzeki Karwianki.

Kierunki rozwoju:

- zatrzymanie nielegalnego zagospodarowania użytków rolnych, w tym przede wszystkim podmokłych łąk i pastwisk
- dworzec autobusowy / pętla
- zagospodarowanie wejść na plażę
- budowa kompleksu sportowego przy istniejącym boisku piłkarskim wraz z zakwaterowaniem turystycznym
- rozwój infrastruktury turystycznej (budowa ścieżki rowerowej łączącej miejscowość z istniejącą ścieżką biegnącą do Władysławowa)
- stworzenie skweru wypoczynkowego (przebudowa ul. Kolorowej)
- budowa bądź adaptacja obiektów na cele kulturalno – społeczne
- budowa Sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Karwi
- budowa nowej remizy strażackiej dla OSP Karwia przy DW215

OSTROWO

Powierzchnia: 1 030 ha

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
634 - 695

Dominująca funkcja: turystyczna (aktywny wypoczynek), przyrodnicza i krajobrazowa

Infrastruktura: Zagroda Kaszubska prowadzona przez Muzeum Ziemi Puckiej, apteka, skwer rekreacyjno-sportowy przy ul. Bielawskiej, kąpielisko strzeżone, kościół i cmentarz parafialny

Przeważającą część sołectwa pokrywają lasy położone na południe od zabudowy wsi Ostrowo. Wśród nich położony jest rezerwat „Bielawa” oraz obszary Natura 2000 „Bielawskie Błota” (ptasie i siedliskowe), chroniące cenne torfowiska oraz rzadkie gatunki roślin, które są ostoją ptactwa wodno-błotnego. W obliczu takich walorów przyrodniczych w Ostrowie rozwinęła się turystyka o szerszym profilu, zwłaszcza agroturystyka i aktywny wypoczynek. Oprócz kąpeli słonecznych czy spacerów Ostrowo oferuje możliwość skorzystania z kompleksu boisk, zewnętrznej siłowni i placu zabaw przy ul. Bielawskiej (centrum wsi). Centrum wsi od plaży dzieli ok. 1 km, który można przebyć spacerem lub skorzystać z oferty elektrycznych meleksów.

Trwają również prace remontowe zagrody w Ostrowie, która będzie pełniła funkcje kulturalne i wystawiennicze. Na terenie sołectwa znajduje się kilka stanowisk archeologicznych obejmujących osady, obozowiska i ślady osadnictwa z epoki kamienia i średniowiecza.

W Ostrowie kończy swój bieg trasa kajakowa mająca swój początek w Kłaninie (gmina Krokowa), na której stopniowo pojawia się infrastruktura turystyczna. Sołectwo przecina również wiele szlaków spacerowych, w tym niebieski szlak Nadmorski prowadzący przez rezerwat „Bielawa”.

Kierunki rozwoju:

- rozwój elektromobilności;
- rozwój infrastruktury aktywnego wypoczynku, w tym infrastruktury rowerowej, tras nordic walking, przystani kajakowych i przystani żeglarskiej na ujściu rzeki Czarna Wda

JASTRZĘBIA GÓRA

Powierzchnia: 261 ha

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
1 041 – 1 000

Dominująca funkcja: turystyczna, przyrodnicza i krajobrazowa, mieszkaniowa

Infrastruktura: poczta, szkoła podstawowa, boiska sportowe i siłownia na świeżym powietrzu, 3 kąpieliska strzeżone, dom seniora, OSP, kościół, ośrodek zdrowia, apteka, punkt informacji turystycznej, dyskoteki i kluby, ośrodki wellness & SPA, szkoleniowo-konferencyjne, kościoły, oczyszczalnia ścieków, ujęcie wody

Jastrzębia Góra to ekskluzywny kurort i miejsce wypoczynku bogate w ekskluzywne pensjonaty, hotele i apartamenty zlokalizowane głównie po zachodniej i wschodniej stronie miejscowości. W północno-zachodniej części znajdziemy z kolei zabudowę willową dawnego letniska, w tym m.in. tą podarowaną Józefowi Piłsudskiemu (MEWA). Miejscowość wyróżnia się bardzo rozwiniętą i różnorodną bazą gastronomiczną oraz noclegową oferującą pokoje w prywatnych kwaterach, domki letniskowe jak i wysokiej klasy hotele i ośrodki wypoczynkowe. Jest zdecydowanie jednym z nielicznych miejsc, do których turyści przyjeżdżają również poza sezonem ze względu na piękno klifowego wybrzeża i trasę spacerową Bulwarem Nadmorskim. Centralną częścią miejscowości jest bez wątpienia Promenada Światowida. Sławę Jastrzębiej Góry potęguje również położony na jej terenie najdalej wysunięty punkt polskiego wybrzeża oznaczony fotografowanym przez turystów obeliskiem (tzw. „Gwiazda Północy”). Przez miejscowość przebiega ruchliwa droga 215

prowadząca z Władysławowa w kierunku Karwi.

Wybrzeże objęte jest obszarem Natura 2000 „Kaszubskie Klify”, a na wschodzie rezerwatem „Przyłądek Rozewski”. Wybrzeże klifowe, oprócz walorów krajobrazowych oraz możliwości uprawiania paralotniarstwa, wiąże się również z wieloma niedogodnościami. Jest mianowicie bardzo trudno dostępne dla osób z ograniczoną mobilnością, czyli np. seniorów, osób z wózkami dziecięcymi oraz osób z niepełnosprawnościami. Popularność klifów powoduje również dewastację środowiska przyrodniczego, które często pada ofiarą zaśmiecania i zadeptywania przez turystów. Problematyczne jest również osuwanie się klifu, które przybiera na sile w ostatnich latach a także systematyczne zabieranie gruntów ku morzu na odcinku od Jastrzębiej Góry do Władysławowa. Stwarza to szczególne zagrożenie dla uczniów szkoły podstawowej przy ul. Żeromskiego położonej w bezpośrednim sąsiedztwie klifu.

Dla turystów lubiących aktywny wypoczynek, przez Jastrzębią Górę prowadzi wspomniany wcześniej spacerowy szlak niebieski „Nadmorski”, trasy nordic walking oraz kończąca swój bieg w Lisim Jarze ścieżka przyrodnicza „Przez wąwozy i klify Rozewia”. Miejscowość przecina również trasa rowerowa w stronę Helu, będąca jednocześnie łącznikiem szlaku rowerowego R-10 „Wokół Morza Bałtyckiego”. Przez miejscowość przepływa również rzeka Czarna Wda stanowiąca szlak kajakowy.

Kierunki rozwoju:

- rozwój usług turystycznych o charakterze uzdrowiskowym oraz usług sanatoryjnych;
- poprawa jakości i estetyki przestrzeni publicznych;
- rozwój pensjonatów o szerokim wachlarzu usług (sportowych, wellness&SPA);
- rozwój infrastruktury społecznej – przeniesienie i budowa szkoły podstawowej na granicy ze wsią Tupadły
- budowa bądź adaptacja obiektów na cele kulturalne i społeczne
- budowa zespołu obiektów sportowych wraz z zakwaterowaniem turystycznym
- rozwój turystyki kajakowej

TUPADŁY

Powierzchnia: **340 ha**

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
474 – **498**

Dominująca funkcja: mieszkaniowa, wypoczynkowa

Infrastruktura: przedszkole, świetlica, boisko sportowe ze skwerem, cmentarzem parafialny (przynależący do kościoła w Jastrzębiej Górze)

W Tupadłach znajduje kontynuację zabudowa Jastrzębiej Góry, skupiona wzdłuż ul. Puckiej.

Okolice jest jednak spokojniejsza, a zabudowa mniej intensywna, z przewagą funkcji mieszkaniowej z ewentualnymi pokojami na wynajem. Spacer ze wsi Tupadły do plaży w Jastrzębiej Górze zajmuje 20 minut na pieszo, w związku z czym popularność turystyczna wsi jest nieco mniejsza, niż np. Jastrzębiej Góry czy Karwi. Rozwój zarówno Tupadeł, jak i Jastrzębiej Góry sprawiają, że obie miejscowości są jednym obszarem zurbanizowanym. Z tego względu niezbędny jest rozwój infrastruktury społecznej i turystycznej w sołectwie.

Kierunki rozwoju:

- rozwój infrastruktury społecznej – przeniesienie i budowa szkoły podstawowej na granicy z Jastrzębią Górą;
- rozwój usług turystycznych w zachodniej i wschodniej części miejscowości - obiekty hotelarskie wzdłuż nowej osi komunikacyjnej jako kontynuacja tego typu zabudowy występującej w Jastrzębiej Górze oraz zabudowa bardziej ekstensywna w zachodniej części;
- realizacja celów publicznych w zakresie wypoczynku, sportu i rekreacji z zielenią urządzoną jako uzupełnienie funkcjonalno-przestrzenne w wyznaczonych obszarach rozwoju miejscowości Tupadły.

ROZEWIE

Powierzchnia: **149 ha**

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
257 – **281**

Dominująca funkcja: turystyczna, mieszkaniowa, wojskowa

Infrastruktura: latarnia morska wraz z muzeum, jednostka wojskowa, obwód Urzędu Morskiego w Gdyni, ogrody działkowe, boisko

Rozewie kojarzone jest przede wszystkim z zespołem latarni morskich, jedną z głównych atrakcji tej części wybrzeża. Oprócz budynków latarni w skład zespołu wchodzi również dom latarnika i jego rodziny, budynki gospodarcze, maszynownia, lipowa aleja i zieleń towarzysząca. Latarnie znajdują się na popularnym szlaku latarni morskich biegnącym od Krynicy Morskiej do Świnoujścia. Przeważającą część sołectwa pokrywają lasy, zabudowa mieszkaniowa z pokojami na wynajem ma charakter rozproszony i skupiona jest w zachodniej części sołectwa. W Rozewiu występują również tereny zamknięte – kompleks wojskowy wraz z garnizonem. W Rozewiu brakuje strzeżonych kąpielisk; plaża u szczytu przylądka jest wąska, znajduje się pod wysokim klifem i jest trudno dostępna dla plażowiczów (schody), ale przez to mniej zatłoczona. Betonowa opaska na plaży chroniąca brzeg morski przez szkodliwą działalnością morza jednocześnie pełni funkcję doskonałego deptaku spacerowego.

Przy latarni morskiej zaczyna się i kończy ścieżka przyrodnicza „Przez wąwozy i klify Rozewia”,

która upamiętnia wydarzenia historyczne związane z Rozewiem oraz zapoznaje z nadmorską roślinnością i krajobrazem rezerwatu „Przylądek Rozewski”. Rozewie jest jednym z 10 najważniejszych dla ornitologów miejscem do obserwacji ptaków w Europie.

Kierunki rozwoju:

- zwiększenie dostępności plaży w Rozewiu;
- poprawa infrastruktury turystycznej wokół kompleksu Latarni Morskiej;

CHŁAPOWO

Powierzchnia: **580 ha**

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
1 209 – 1 278

Dominująca funkcja: turystyczna, mieszkaniowa

Infrastruktura: pola namiotowe i campingowe, kościół, szkoła podstawowa, boiska sportowe i place zabaw, OSP, 2 kąpieliska strzeżone, przystań rybacka

Chłapowo rozwija się w dwóch częściach sołectwa. W części nadmorskiej prym wiodą pola namiotowe i campingowe, które praktycznie zdominowały nabrzeże. Turyści wybierający ten rodzaj zakwaterowania mają przed sobą szeroką, piaszczystą plażę, a tuż obok, w zachodniej części rezerwat „Dolina Chłapowska” wraz z charakterystyczną roślinnością i szlakiem spacerowym prowadzącym przez nadmorską dolinę ku wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Kempingi częściowo rozwijają się w sąsiedztwie klifu, naruszając tym samym zakaz zabudowy oraz stwarzając niebezpieczeństwo jego osuwania. Funkcjonalnie Chłapowo jest silnie połączone z Władysławowem.

W części historycznej miejscowości rozwija się zabudowa mieszkaniowo-usługowa z kwaterami i pensjonatami. Jako jedna z najstarszych nadmorskich osad obfituje w znaleziska archeologiczne z epoki neolitu i brązu (ponad 2000 p.n.e.). Ochronie konserwatorskiej podlega cmentarzysko grobów skrzynkowych i kompleksy osadnicze z różnych okresów. W południowej części sołectwa występują użytki rolne III klasy bonitacyjnej (chronione) charakteryzujące się wysoką jakością gleb.

Z inicjatywy Klubu Sportowego Klif Chłapowo w 2016 r. powstała sekcja kolarstwa górskiego MTB. Po roku działalności liczy już ona 40 zawodników czynnie biorących udział w wyścigach, wspieranych przez lokalnych sponsorów. Trenują oni na torze w Chłapowie oraz COS w Cetniewie, co roku rekrutując kolejnych młodych zawodników.

Kierunki rozwoju:

- zagospodarowanie ul. Rudnikowej i ciągu pieszego w Dolinie Chłapowskiej jako dojścia do plaży;
- rozwój infrastruktury rowerowej, w tym utworzenie wyczynowego toru rowerowego;
- budowa bądź adaptacja obiektów na cele kulturalne i społeczne;
- stworzenie zaplecza do spotkań mieszkańców, NGS-ów, np. w postaci świetlicy;
- stworzenie bulwaru nadmorskiego na koronie klifu w części zachodniej miejscowości;
- zagospodarowanie terenu po północnej stronie drogi wojewódzkiej jako prestiżowej strefy turystycznej będącej wizytówką Chłapowa.

WŁADYSŁAWOWO

Powierzchnia: **1 254 ha**

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
10 195 – **9 995**

Dominująca funkcja: turystyczna (aktywny wypoczynek), administracyjna, mieszkaniowa, sportowa, usługowa, handlowa, komunikacyjna, przyrodnicza i krajobrazowa

Infrastruktura: Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Rodzinny Dom Dziecka, straż miejska, komisariat policji, straż graniczna, PSP, COS Cetniewo, port morski i rybacki (bosmanat i kapitanat), urząd pocztowy, biblioteka publiczna, Centrum Kultury, Promocji i Sportu, Ośrodek Sportu i Rekreacji, 5 kąpielisk strzeżonych, boiska, place zabaw, ośrodki zdrowia i apteki, szkoła podstawowa, zespół szkół (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa), żłobki, przedszkola i punkty przedszkolne, kościół, cmentarz komunalny, stacja kolejowa i dworzec, zakłady przetwórstwa rybnego, dyskonty

Władysławowo jest, obok Kołobrzegu, Świnoujścia, Łeby czy innych miejscowości Półwyspu Helskiego jednym z najpopularniejszych kurortów nadmorskich. Administracyjnie miasto podzielone jest na 5 osiedli: Cetniewo, Hallerowo, Śródmieście, Żwirowa i Szotland. Miasto charakteryzuje się najsilniej rozwiniętą na terenie gminy bazą turystyczną, zarówno noclegową jak i gastronomiczną. Oprócz funkcji związanych z wypoczynkiem jako „stolica gminy” i siedziba urzędów pełni również szereg funkcji administracyjnych. Skupia również w sobie w dużej mierze infrastrukturę społeczną i handlową gminy.

Miasto jest przecięte łukiem linią kolejową nr 213 prowadzącą na Hel. Stanowi jednocześnie punkt, w którym spotykają się dwie ruchliwe drogi nr 215 i 216. To połączenie, wraz z dużym natężeniem ruchu turystycznego w sezonie powoduje ogromne trudności komunikacyjne w rejonie Półwyspu Helskiego. Dyskusja nad zmianą organizacji transportu w rejonie Władysławowa prowadzone są od wielu lat. Najbliższa realizacji jest koncepcja budowy

obwodnicy południowej Władysławowa oraz węzła integrującego różne środki transportu.

Unikatowe położenie Władysławowa stwarza szereg możliwości, ale również ograniczeń. Port morski pełniący istotne funkcje gospodarcze, częściowo ogranicza dostęp do wybrzeża, konkurując przy tym z rozwijającą się działalnością turystyczną (rejsy wycieczkowe) oraz anektując część plaży. Na szczęście szeroka, piaszczysta plaża ciągnąca się od spacerowego falochronu portowego na zachód rekompensuje turystom obecność portu. Położenie nad Zatoką Pucką stwarza warunki do uprawiania sportów wodnych oraz rozwoju turystyki ornitologicznej, jednak ze względu na obecność rezerwatu „Słone Łąki” oraz obszarów Natura 2000 zagospodarowanie nabrzeża od strony zatoki jest niezwykle problematyczne. Mimo to dzięki staraniom urzędu na tym obszarze istnieje kompleks przyrodniczy z kładką edukacyjną.

Kierunki rozwoju:

- rozwój turystyki ptasiej, zwłaszcza w rejonie rezerwatu „Słone Łąki” i stworzenie nowych atrakcji turystycznych;
- utworzenie bulwaru nadmorskiego (od COS Cetniewo do port morskiego równoległe do ul. Hryniewieckiego);
- budowa węzła integracyjnego przy dworcu kolejowym wraz z bezkolizyjnymi przejściami dla pieszych;
- rozbudowa portu morskiego w kierunku obsługi off-shore i żeglarstwa;
- utworzenie bazy fizycznej dla wydarzeń kulturalnych (Domu Kultury);
- zmiana wizerunku marki „Władysławowo” - ilość przekuć w jakość;
- utworzenie centrum miejscowości - stworzenie rynku, placu publicznego przed Ratuszem;
- modernizacja kompleksu stadionu miejskiego;

CHAŁUPY

Powierzchnia: **64 ha**

Liczba mieszkańców (2012 - 2019):
406 - **417**

Dominująca funkcja: turystyczna, mieszkaniowa, rekreacyjna (sporty wodne)

Infrastruktura: świetlica, kościół, dwie przystanie rybackie, kąpielisko strzeżone, zespół boisk, otwarta siłownia, place zabaw, szkółki windsurfingowe i kitesurfingowe

Chałupy to ostoja kitesurfingu i turystyki kempingowej. Co roku Chałupy odwiedzają tysiące turystów, a widok latawców stał się typowym krajobrazem tej części wybrzeża. Położone na Półwyspie Helskim, z jednej strony graniczące z Zatoką Pucką, a z drugiej z otwartym morzem oferują turystom zarówno piaszczyste plaże, jak i aktywny wypoczynek na zatoce. Przez

Chałupy przebiega linia kolejowa nr 213 Reda-Hel wraz z przystankiem kolejowym oraz bardzo popularna wśród rowerzystów ścieżka rowerowa biegnąca wzdłuż półwyspu. W miejscowości znajdują się dwie przystanie rybackie. Wzdłuż nabrzeża od strony zatoki przebiega bulwar usytuowany wzdłuż wału przeciwpowodziowego.

Zabudowa Chałup to głównie budynki z pokojami na wynajem oraz pensjonaty. Skupiona jest głównie na wschód od przystanku kolejowego tworząc zwartą wieś. Miejscami cała szerokość półwyspu zajęta jest przez lasy, dlatego możliwości rozwoju zabudowy są mocno ograniczone. W części zachodniej miejscowości znajdują się obszerne pola kempingowe. Po zachodniej stronie miejscowości można skorzystać z pomostu, wyraźnie brakuje jednak infrastruktury dla rozwoju turystyki wodnej w postaci przystani umożliwiającej żeglowanie po wodach Zatoki Puckiej.

Kierunki rozwoju:

- rozwijanie infrastruktury turystyki morskiej (przystani);
- podniesienie jakości infrastruktury rowerowej, w tym modernizacja ścieżki rowerowej na trasie Władysławowo-Hel;
- zagospodarowanie publicznego placu tzw. Szperku wraz z bulwarem wzdłuż wału przeciwszstormowego aż do projektowanej przystani morskiej, jako ważny element gminnego systemu przestrzeni publicznych;
- stworzenie miejsca dla mieszkańców do spotkań, np. poprzez zagospodarowanie dawnej szkoły na potrzeby organizacji pozarządowych i mieszkańców wsi.

ZIDENTYFIKOWANE WYZWANIA ROZWOJOWE

1. **Zatrzymanie młodych mieszkańców gminy** i wzmocnienie atrakcyjności dla nowych mieszkańców;
2. Odpowiednie **wyeksponowanie walorów przyrodniczych** i nadmorskiego położenia – umożliwienie mieszkańcom i turystom korzystania z nich w sposób bezpieczny i chroniący środowisko;
3. **Wykorzystanie potencjału portu morskiego we Władysławowie**, jego rozwój i rozbudowa, przy jednoczesnym przemodelowaniu układu transportowego w kierunku portu;

4. **Zaangażowanie mieszkańców w sprawy gminy** i włączenie ich w podejmowanie decyzji – zastosowanie metod partycypacyjnych w rozmowach z mieszkańcami;
5. Zmiana profilu prowadzonych działalności turystycznych na **usługi o wyższej jakości**, ukierunkowane na turystę świadomego;
6. **Wydłużenie sezonu turystycznego** i poszerzenie wachlarza oferowanych usług wypoczynkowych (np. usługi wellness&spa, baseny) – walka z sezonowością;
7. Możliwość **organizacji wydarzeń kulturalnych** i edukacji kulturalnej mieszkańców **w sezonie i poza nim** w odpowiednio wyposażonej i dostępnej przestrzeni;
8. Zaangażowanie urzędu gminy w **rozwój oferty i bazy sportowo-rekreacyjnej** – wykorzystanie rozwijających się sportów wodnych jako marki gminy
9. **Modyfikacja systemu komunikacyjnego na terenie gminy** – ograniczenie ruchu samochodowego w miejscowościach i promowanie zrównoważonej mobilności (priorytet dla poruszania się rowerem lub pieszo);
10. **Uregulowanie zasad dotyczących umieszczania reklam i szyldów w gminie** – zadbanie o spójność wizerunkową i estetykę sezonowych obiektów handlowych;
11. **Wzmocnienie regionalizmu**, tradycji i kultury kaszubskiej.

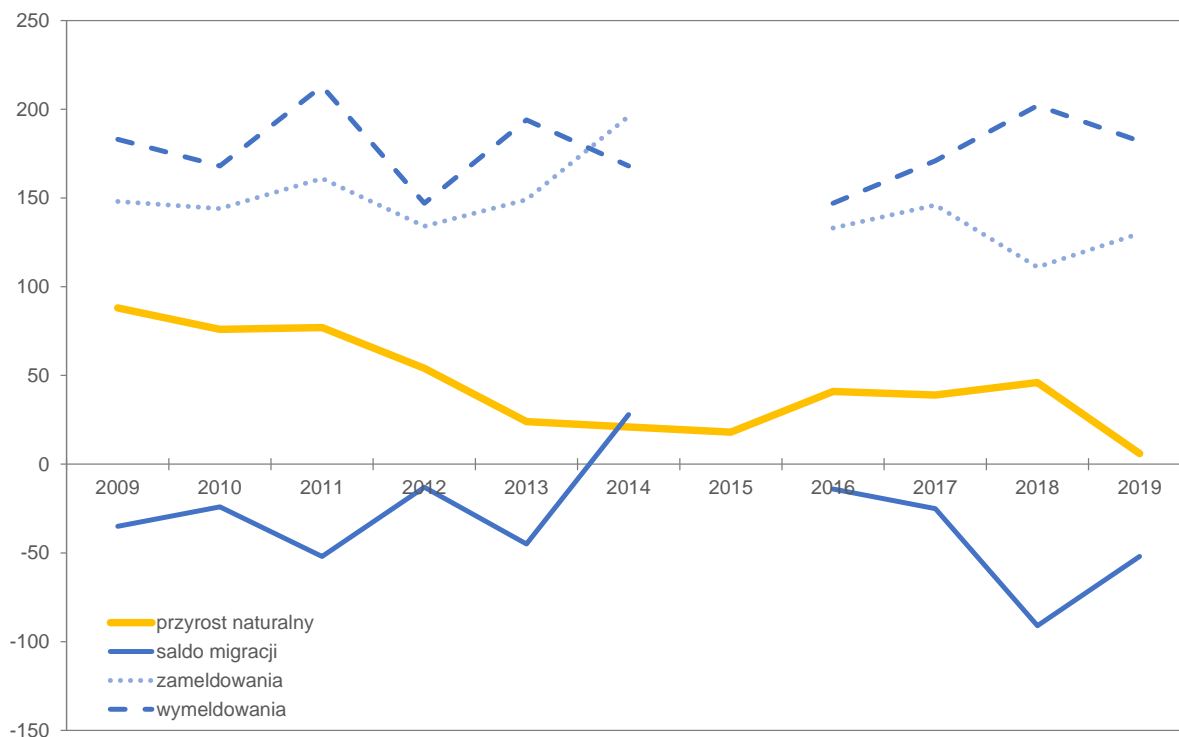
WNIOSKI Z DIAGNOZY

PROBLEMY

- Sezonowość silnie wpływająca na lokalny rynek pracy
- Gospodarka podporządkowana turystyce
- Odptyw mieszkańców (ujemne saldo migracji)
- Starzenie się społeczeństwa
- Utrudnienia komunikacyjne i niezadawalająca dostępność
- Brak poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za gminę
- Niewykorzystany potencjał portu morskiego i Zatoki Puckiej
- Brak zróżnicowanych miejsc pracy
- Wysokie ceny nieruchomości
- Samowola budowlana
- Braki w infrastrukturze (śmiećniki, oświetlenie, miejsca parkingowe, place zabaw)
- Niedostatek miejsc spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu
- Brak wydarzeń kulturalnych poza sezonem, w tym obiektu dedykowanego kulturze
- Niezagospodarowane tereny rekreacyjne
- Niewykorzystany potencjał obecnych atrakcji turystycznych

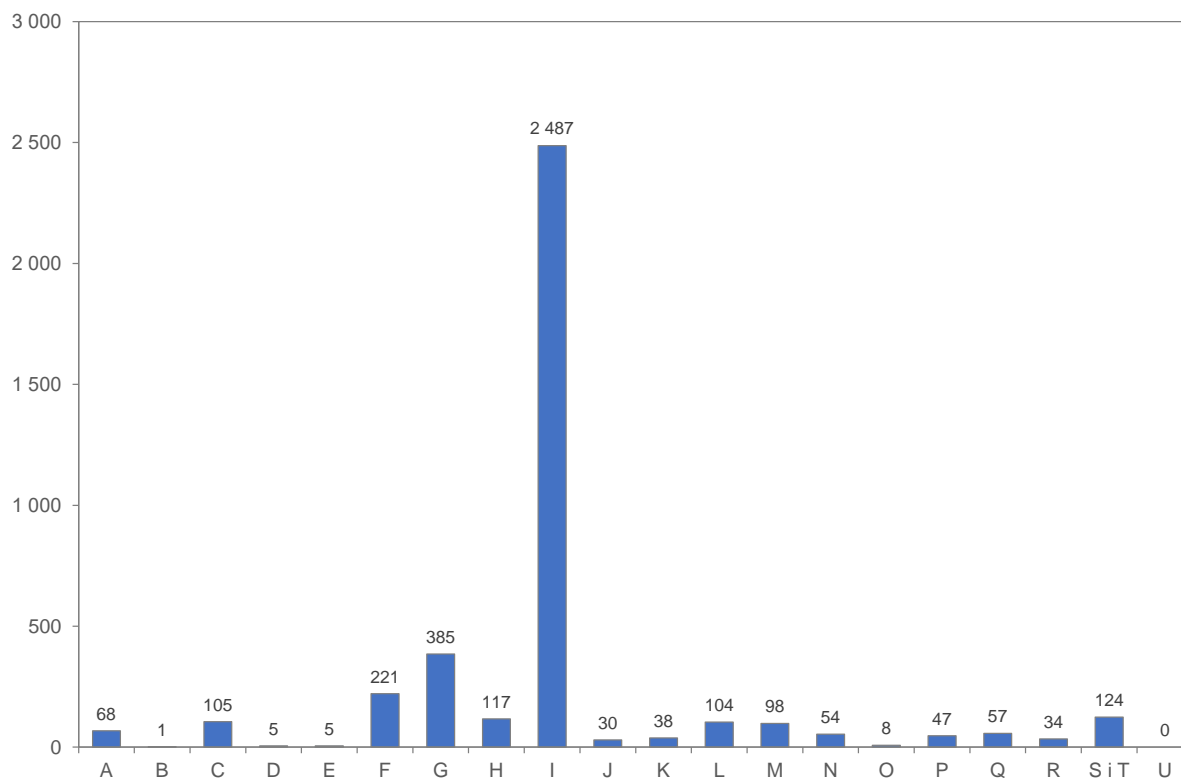
POTENCJAŁY

- Atrakcyjne położenie w obrębie Zatoki Puckiej, otwartego morza i Półwyspu Helskiego
- Port morski we Władysławowie
- Liczne walory krajobrazowe i przyrodnicze wynikające z nadmorskiego położenia
- Dobra jakość powietrza i czyste środowisko
- Postępowy i progresywny urząd gminy
- Rozpoznawalność i wysoka pozycja gminy na rynku turystycznym (powracający turyści)
- Rosnąca aktywność mieszkańców
- Rosnąca popularność gminy jako miejsca do uprawiania sportów wodnych (paralotniarstwo, kitesurfing, morsowanie, kolarstwo górskie)
- Infrastruktura sportowa o znaczeniu krajowym (COS Cetniewo)
- Silna baza lokalnych przedsiębiorców
- Kaszebe – kultura kaszubska

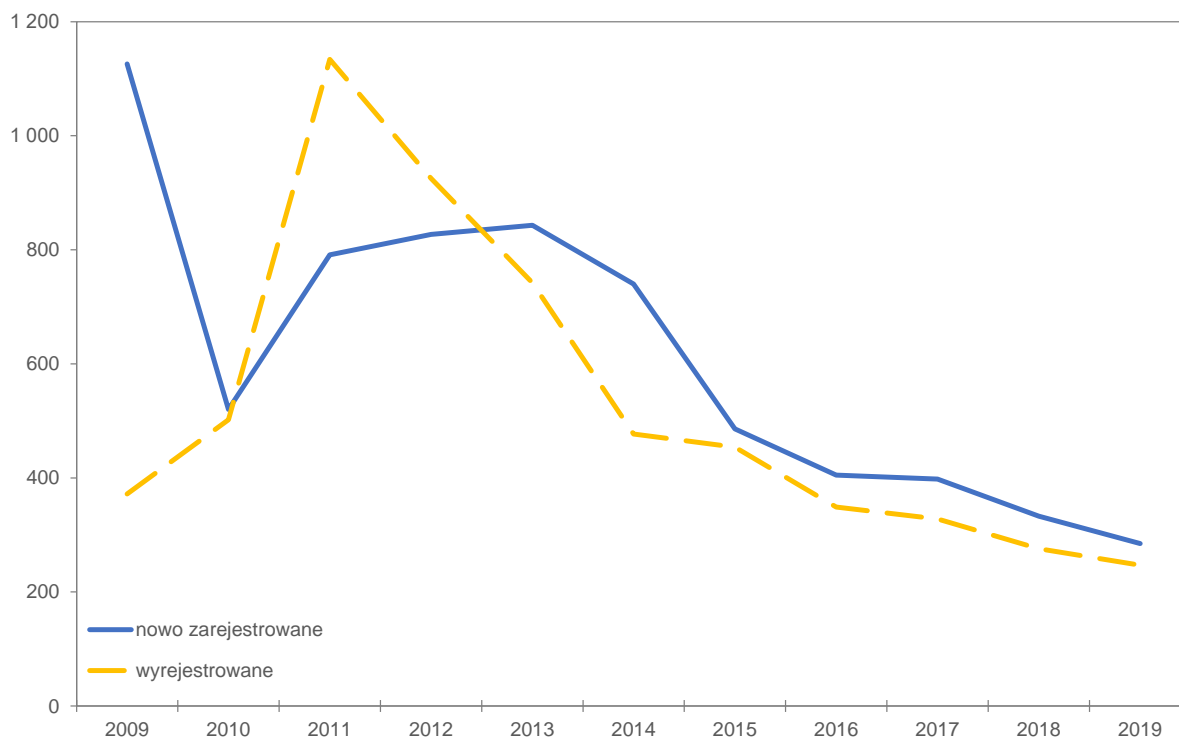
Rys. 1. Wybrane wskaźniki demograficzne dla gminy Władysławowo

UWAGA: ze względu na brak możliwości uzyskania danych dot. migracji wewnętrznych w 2015 r. (brak informacji wiarygodnych lub porównywalnych) nie zaprezentowano danych we wskazanym roku.

Rys. 2. Przedsiębiorstwa w gminie Władysławowo według sekcji PKD³²

³² Podział gospodarki narodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007: A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – górnictwo i wydobywanie; C – przetwórstwo przemysłowe; D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną,

Rys. 3. Przedsiębiorstwa nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w gminie Władysławowo

gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; F – budownictwo; G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; H – transport i gospodarka magazynowa; I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – informacja i komunikacja; K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; P – edukacja; Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna; R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – pozostała działalność usługowa; T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; U – organizacje i zespoły eksterytorialne